

ЗВІТ

Про огляд витрат державного бюджету

у сфері освіти: в частині повної загальної середньої освіти

головного розпорядника коштів державного бюджету: Міністерство освіти і науки України

Ціль проведення огляду витрат державного бюджету: підвищення ефективності та результативності використання бюджетних коштів, що спрямовуються на оплату праці педагогічних працівників у приватних закладах загальної середньої освіти

I. Опис поточної ситуації щодо спрямування освітньої субвенції до приватних закладів загальної середньої освіти

1. Питання (проблеми), для вирішення яких проводиться огляд, у тому числі виявлені під час його проведення

Право кожного на освіту та обов'язковість повної загальної середньої освіти (далі - ПЗСО) задекларовані в Конституції України. Для здобуття ПЗСО учні, їхні батьки або законні представники вправі обрати заклад освіти будь-якої форми власності. При цьому держава забезпечує доступність і безоплатність ПЗСО в державних і комунальних закладах освіти. Навчання в приватних закладах освіти є здебільшого платною послугою та є вибором та відповідальністю батьків або законних представників дитини. Тому, з метою надання державної підтримки в реалізації права на освіту для осіб, які вибирають приватну школу для здобуття ПЗСО, починаючи з 2019 року задля розвитку мережі приватних закладів загальної середньої освіти (далі - ЗЗСО) освітня субвенція спрямовується також до приватних шкіл.

Поточний огляд витрат пропонуємо присвятити пошуку відповідей на такі питання:

1) чи актуальною залишається ціль державної політики. Спрямування коштів освітньої субвенції до приватних ЗЗСО має і в подальшому слугувати для розвитку мережі ЗЗСО чи можливо державну політику потрібно змінити, наприклад, для зменшення фінансового навантаження на батьків учнів приватних шкіл тощо;

2) як можна удосконалити механізм реалізації державної політики у вказаній сфері (зменшення бюрократії, зручність, зрозумілість і прозорість процесів отримання освітньої субвенції приватними ЗЗСО тощо);

3) чи є шляхи отримання більшого результату за наявний обсяг бюджетних коштів;

4) які є способи економії бюджетних коштів для їх спрямування на інші пріоритетні напрями діяльності Міністерства освіти і науки України.

2. Основні засади державної політики, у тому числі щодо діючого механізму реалізації державної політики

Відповідно до абзацу четвертого частини другої статті 31 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 р. № 463-IX (далі – Закон №463) ЗЗСО залежно від засновника може бути: приватним - заснованим рішенням фізичної (фізичних) та/або юридичної (юридичних) особи (осіб) приватного права.

Частиною другою статті 58 Закону №463 визначено, що фінансування з державного бюджету здобуття ПЗСО, у тому числі у приватному чи корпоративному закладі освіти, що має ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти, здійснюється на підставі фінансового нормативу бюджетної забезпеченості на одного учня (з урахуванням відповідних коригуючих коефіцієнтів) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на одного учня визначається за формулою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Наразі іде мова про формулу розподілу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (КПКВК 2211190).

Процес розрахунку освітньої субвенції

Згідно з частиною третьою статті 103² Бюджетного кодексу України освітня субвенція розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, яка має враховувати, зокрема, такі параметри:

1) кількість учнів закладів загальної середньої освіти, учнів, які здобувають повну загальну середню освіту в закладах професійної (професійно-технічної) освіти державної та комунальної власності, студентів, які здобувають повну загальну середню освіту в закладах фахової передвищої освіти і коледжах державної та комунальної власності, у міській та сільській місцевості, гірських населених пунктах;

2) розрахункову наповнюваність класів;

3) навчальні плани.

Формула розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 (зі змінами) (далі - Формула розподілу освітньої субвенції).

Розрахунок освітньої субвенції здійснюється за єдиними підходами для всіх 1463 місцевих бюджетів України на основі фактичної кількості учнів усіх типів ЗЗСО.

Джерелом даних для розподілу обсягу освітньої субвенції є персональні дані здобувачів освіти, подані безпосередньо закладами освіти в програмно-апаратному комплексі «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (далі - ПАК «АІКОМ»).

Основа розрахунку обсягу освітньої субвенції для комунальних і приватних ЗЗСО є однаковою:

1) кількість учнів ділиться на розрахункову наповнюваність класів (далі - РНК) для одержання нормативної кількості класів (що може відрізнятися від фактичної кількості класів у ЗЗСО). РНК для приватних ЗЗСО становить 27,5 учнів;

2) кількість класів множиться на показники навчального плану, тобто на кількість уроків на тиждень для одержання загальної кількості уроків на тиждень, які мають проводитися;

3) кількість уроків на тиждень ділиться на 18 для одержання кількості ставок педагогічного персоналу (18 годин – тижневе навантаження для повної ставки педагогічного працівника);

4) кількість ставок педагогічного персоналу множиться на середню заробітну плату педагогічного працівника за рік для одержання заробітної плати педагогічних працівників, які проводять уроки в школах.

Цей базовий розрахунок проводиться окремо для:

- початкової освіти (1-4 класи), базової середньої освіти (5-9 класи) та старшої профільної освіти (10-12 класи), враховуючи відмінності в навчальних планах;

- загальної та спеціальної освіти, враховуючи відмінності в наповнюваності класів та навчальних планах (розподіл на загальну та спеціальну освіту при розрахунку освітньої субвенції для приватних шкіл був вперше застосований на 2024 рік).

Крім того, спеціальні коефіцієнти визначені для розрахунку заробітної плати педагогічних працівників, які не проводять уроки (керівників та заступників керівників закладів освіти, практичних психологів тощо). Також, вперше на 2024 рік в розрахунку освітньої субвенції для приватних ЗЗСО було передбачено кошти на оплату праці асистентів вчителів в інклюзивних класах.

Іншою особливістю розрахунку освітньої субвенції для приватних ЗЗСО є застосування коефіцієнта 0,8 (діє з 2019 року). А понижуючий коефіцієнт, який введений як вимушена тимчасова міра під час воєнного стану, діє і для комунальних, і для приватних ЗЗСО (0,9 - у 2023 році, 0,89 - у 2024 році).

Ще одним новим правилом розрахунку освітньої субвенції для приватних ЗЗСО на 2024 рік є включення до розрахунку тільки тих приватних ЗЗСО, які виявили намір отримувати кошти освітньої субвенції, подали дані до ПАК «АІКОМ» та налічують більше 25 учнів (крім закладів початкової школи).

З переліком приватних ЗЗСО, які потрапили до розрахунку освітньої субвенції на 2024 рік, можна ознайомитись в інформаційних довідках для обласних бюджетів та м. Києва, які розміщені на офіційному сайті Міністерства

освіти і науки України (<http://surl.li/uluzl>). Також в інформаційних довідках зазначено річний обсяг освітньої субвенції та кількість здобувачів освіти приватних ЗЗСО кожної області та міста Києва, відображено детальний розрахунок.

Процес отримання освітньої субвенції

Нормативно-правовим актом, який регламентує порядок використання та підстави надання освітньої субвенції є Порядок та умови надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 6 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» (зі змінами) (далі – Порядок та умови).

Згідно з абзацом третім пункту 2 Порядку та умов одержувачами субвенції можуть бути приватні ЗЗСО:

які мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти;

які розпочали провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти до 1 вересня року, що передує плановому бюджетному періоду, що відповідно відображено в програмно-апаратному комплексі «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту»;

щодо яких не порушено справи про банкрутство та не прийнято рішення про визнання їх банкрутом;

які не перебувають у стадії ліквідації;

які звернулися до відповідного розпорядника субвенції з наміром отримувати субвенцію.

Частиною першою статті 43 Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (далі – Закон про освіту) визначено, що ліцензування освітньої діяльності - це процедура визнання спроможності юридичної або фізичної особи надавати освітні послуги на певному рівні освіти відповідно до ліцензійних умов.

Освітня діяльність провадиться на підставі ліцензії, що видається органом ліцензування відповідно до законодавства (частина друга статті 43 Закону про освіту).

Водночас одразу зауважимо, що відповідно до абзацу першого підпункту 1 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 р. № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» (далі – Постанова 314) у період воєнного стану право на провадження господарської діяльності може набуватися суб'єктами господарювання на підставі безоплатного подання до органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг декларації про провадження господарської діяльності.

Підпунктом 3 пункту 1 Постанови 314 визначено, що суб'єкти господарювання, які набули право на провадження господарської діяльності на підставі декларації, у разі відсутності відповідних дозвільних документів

(документи дозвільного характеру, ліцензії та/або інші результати надання публічних послуг), невідкладно, але не пізніше трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану звертаються до відповідних органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг і отримують відповідні дозвільні документи в порядку, строки та на умовах, передбачених законодавством, без зупинення (припинення) їх діяльності.

Наявність декларації про провадження господарської діяльності у приватного закладу загальної середньої освіти вказує на його відповідність критеріям для надання освітньої субвенції, які визначені в Порядку та умовах.

В той же час наявність декларації про провадження господарської діяльності не позбавляє приватний заклад освіти обов'язку отримати відповідні дозвільні документи в порядку, строки та на умовах, передбачених чинним законодавством.

Абзацом першим пункту 4 Порядку та умов визначено, що для отримання субвенції приватний заклад загальної середньої освіти подає до 31 січня поточного року до відповідного розпорядника субвенції за місцевим бюджетом (бюджетом м. Києва, територіальної громади) підписані керівником такого закладу письмову заяву про надання субвенції, відомості про контингент учнів (за рівнями загальної середньої освіти), які здобувають загальну середню освіту в закладі освіти, станом на 5 січня поточного року у довільній формі, а також копії документів, які підтверджують відповідність вимогам, визначеним в абзацах третьому - сьомому пункту 2 цих Порядку та умов.

Абзацом другим пункту 4 Порядку та умов встановлено, що документи, зазначені в абзаці першому цього пункту, повертаються без розгляду, якщо приватний заклад загальної середньої освіти не відповідає вимогам, визначеним в абзацах третьому - сьомому пункту 2 цих Порядку та умов, документи подані не в повному обсязі або подані з порушенням вимог щодо їх оформлення, про що повідомляється приватному закладу загальної середньої освіти.

Відповідно до пункту 5 Порядку та умов одержувачі субвенції подають щомісяця до 10 числа відомості про контингент учнів (за рівнями загальної середньої освіти), які здобувають загальну середню освіту в закладі освіти (станом на 5 число місяця).

На підставі даних про контингент учнів розпорядник субвенції щомісяця розподіляє та доводить до одержувачів субвенції у встановленому порядку обсяги бюджетних асигнувань.

Щомісячні бюджетні асигнування на одного учня приватного закладу загальної середньої освіти не можуть перевищувати середньомісячну суму видатків на такого учня, яка розрахована для відповідної області та м. Києва на відповідний рік згідно з формулою розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088.

Річний ліміт на 1 учня приватного ЗЗСО становить:

- початкова звичайна освіта - 10,1 тис. грн;
- початкова спеціальна освіта - 80,3 тис. грн;
- початкова освіта в інклюзивному класі - 15,8 тис. грн;
- базова звичайна освіта - 13,7 тис. грн;
- базова освіта в інклюзивному класі - 19,3 тис. грн;
- старша профільна звичайна освіта - 14,8 тис. грн;
- старша профільна освіта в інклюзивному класі - 20,5 тис. грн.

Згідно з пунктом 6 Порядку та умов відповідальність за достовірність інформації, що міститься у відомостях про контингент учнів, які здобувають загальну середню освіту в приватному закладі загальної середньої освіти, несуть керівники таких закладів.

У разі встановлення контролюючими органами або судом факту використання субвенції її одержувачем з порушенням вимог законодавства, зокрема вимог щодо подання ним достовірної інформації про контингент учнів, кошти в сумі, що використані з таким порушенням, протягом одного місяця повертаються до відповідного місцевого бюджету, надання субвенції одержувачу припиняється і не надається протягом наступного бюджетного періоду.

Надання субвенції її одержувачу також припиняється у разі виявлення ознак його невідповідності вимогам, визначеним в абзацах третьому - сьомому пункту 2 цих Порядку та умов, та у разі неподання чи несвоєчасного подання ним відомостей про контингент учнів.

Абзацом другим пункту 16 Порядку та умов передбачено, що обласні та Київська міська держадміністрації здійснюють розподіл обсягу субвенції, що спрямовується приватним закладам загальної середньої освіти, між бюджетами територіальних громад та районів м. Києва пропорційно контингенту учнів таких закладів, який застосовується для розрахунку обсягу субвенції, протягом I кварталу. За результатами щоквартального аналізу у разі зміни контингенту учнів приватних закладів загальної середньої освіти на більш як 10 відсотків обласні та Київська міська держадміністрації починаючи з наступного кварталу здійснюють перерозподіл обсягу субвенції, що спрямовується приватним закладам загальної середньої освіти, між бюджетами територіальних громад та районів м. Києва пропорційно фактичному контингенту учнів таких закладів.

Отже, вище описані законодавчо закріплені процеси отримання та використання коштів освітньої субвенції приватними ЗЗСО. Порядком та умовами визначено ключові моменти цього процесу. В той же час приватні ЗЗСО стикаються з низкою проблем та непорозумінь при отриманні освітньої субвенції. Нижче зазначаємо найбільш вагомі із них.

За інформацію приватних ЗЗСО їх турбує непрозорість механізму отримання освітньої субвенції. Перш за все, приватні ЗЗСО не в повній мірі розуміють від чого залежить обсяг коштів освітньої субвенції для конкретного приватного ЗЗСО, чому кожного місяця він змінюється, переважно зменшується і чому трапляються затримки фінансування на початку бюджетного року.

Для приватних ЗЗСО це дуже болісне питання, адже вони зобов'язані дотримуватися законодавства про оплату праці і несуть у зв'язку з цим відповідальність, внаслідок чого на початку бюджетного року виплачують заробітну плату педагогічним працівникам за рахунок власних коштів. А це в свою чергу на практиці тягне за собою надання додаткових пояснень до розпорядників субвенції (хоча законодавча база цього не вимагає).

Кошти освітньої субвенції єдиний державний ресурс, який надходить до приватних ЗЗСО, і заклади хочуть розуміти яку частину складової заробітної плати він покриває, чи враховані в обсяг коштів освітньої субвенції кошти на відпустку, який розмір премії, надбавки закладено тощо.

По друге, приватні заклади освіти стикаються з відсутністю консультативної підтримки та методологічної допомоги з боку розпорядників коштів, департаментів освіти, органів Казначейства, міських управлінь освіти.

Незважаючи на нормативно врегульований та прозорий порядок отримання освітньої субвенції, приватним ЗЗСО дуже важко дотримуватися всіх стадій цього процесу. Відсутність затверджених форм, заяв для отримання коштів освітньої субвенції, зразків заповнення ускладнює комунікацію та викликає проблеми у співпраці між приватними ЗЗСО та розпорядниками субвенції. Тобто, порядок отримання освітньої субвенції є складним / громіздким, потребує спрощення.

3. Обсяг та складові витрат державного бюджету у відповідній сфері

Освітня субвенція для приватних ЗЗСО спрямовується виключно для оплати праці з нарахуваннями педагогічних працівників, які забезпечують надання ПЗСО.

Обсяги освітньої субвенції та їхня динаміка змін з 2019 по 2024 рік, млн грн

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Обсяг освітньої субвенції (розрахований)	210,2	349,7	537,5	706,9*	683,9	963,4
Різниця між роками, тис. грн		+139,5	+187,8	+169,4	-23	+279,8
Різниця між роками, %		+65,0	+53,7	+31,5	-3,0	+41,0
Обсяг освітньої субвенції (розподілених)	110,7	219,0	399,1	483,6	505,3	939,0
Різниця між роками, тис. грн		+108,3	+180,1	+84,5	+21,7	+433,7
Різниця між роками, %		+97,8	+82,2	+21,2	+4,5	+85,8

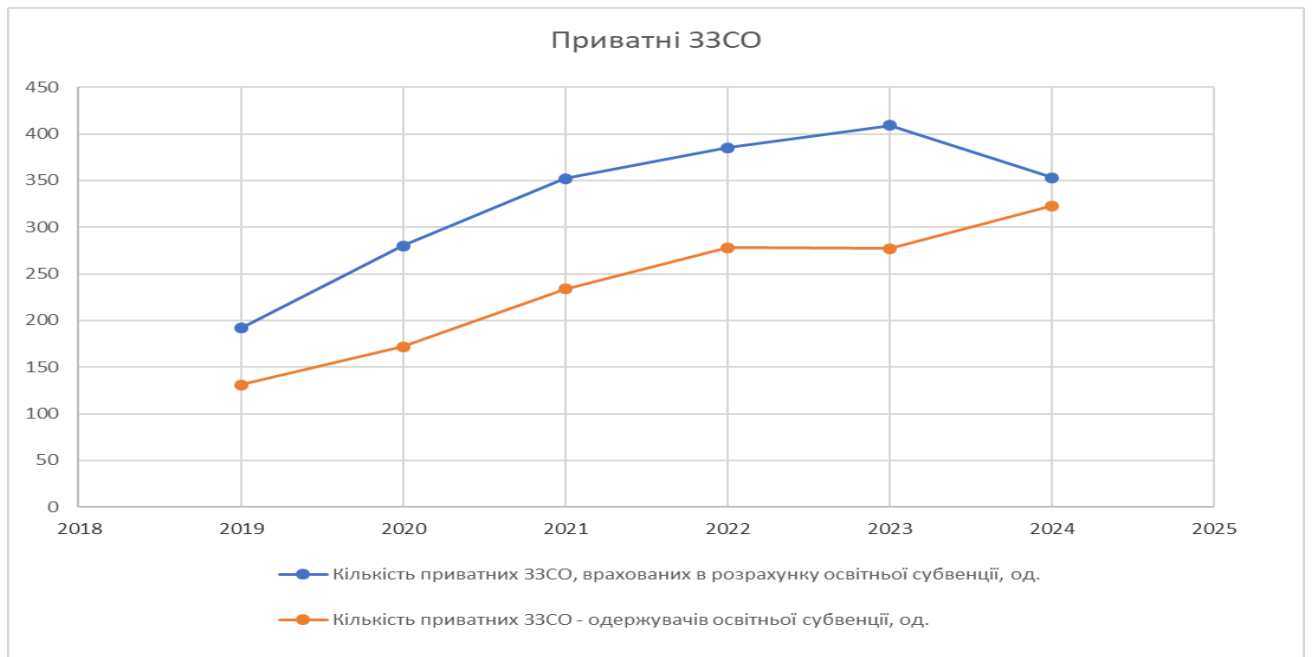
Обсяг освітньої субвенції (використаний)	75,3	188,1	328,0	454,5	465,4	831,9
Різниця між роками, тис. грн		+112,8	+139,9	+126,5	+10,9	+366,5
Різниця між роками, %		+31,4	+74,4	+38,6	+2,4	+44,1
Обсяг нерозподіленої освітньої субвенції	99,5	130,7	138,4	223,3	178,6	24,4
Частка нерозподіленої субвенції від розрахованої, %	47,3	37,4	25,7	31,6	26,1	2,5
Обсяг невикористаної освітньої субвенції	134,9	161,6	209,5	252,3	218,5	131,5
Частка невикористаної субвенції від розрахованої, %	64,2	46,2	39,0	35,7	31,9	13,6

*Обсяг освітньої субвенції розрахований на приватні ЗЗСО в 2022 році, зазначено з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 № 401 «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету»

4. Кількісні та якісні показники, які характеризують стан відповідної сфери

Рік	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість приватних ЗЗСО, врахованих в розрахунку освітньої субвенції, од.	192	280	352	385	409	353
Кількість приватних ЗЗСО, які звернулися до ОДА для отримання освітньої субвенції, з 01 січня бюджетного року, од.	131	172	234	278	277	323
Різниця ЗЗСО, од.	61	108	118	107	132	30
Різниця % (кількість приватних ЗЗСО, які звернулися до ОДА для отримання освітньої субвенції до кількості приватних ЗЗСО,	68,23	61,43	66,48	72,21	67,73	91,5

врахованих в розрахунку освітньої субвенції)						
Кількість здобувачів освіти приватних ЗЗСО, які включені до розрахунку освітньої субвенції, осіб	27087	40382	49007	64346	65611	76679
Кількість здобувачів освіти, приватних ЗЗСО, які звернулися до ОДА для отримання освітньої субвенції, з 01 січня бюджетного року, осіб	19786	24337	30326	47743	63190	69638
Різниця здобувачів освіти, осіб	7301	16045	18681	16603	2421	7041
Різниця % (кількість здобувачів освіти, приватних ЗЗСО, які звернулися до ОДА для отримання освітньої субвенції до кількості здобувачів освіти, приватних ЗЗСО, які включені до розрахунку освітньої субвенції)	73,05	60,27	61,88	74,2	96,31	90,82

5. Перелік публічних послуг, які надаються за рахунок бюджетних коштів, та отримувачів/користувачів і надавачів цих послуг

За рахунок бюджетних коштів (освітньої субвенції) надаються освітні послуги зі здобуття повної загальної середньої освіти шляхом фінансування частини заробітної плати педагогічних працівників приватних закладів загальної середньої освіти.

Надавачами послуг є приватні заклади загальної середньої освіти та їхні педагогічні працівники.

Отримувачами / користувачами послуг є здобувачі повної загальної середньої освіти у приватних закладах загальної середньої освіти та їхні батьки чи законні представники.

6. Рівень забезпечення потреб та задоволення інтересів жінок і чоловіків та/або їх груп

Потреби та інтереси жінок і чоловіків та/або їх груп забезпечуються однаковою мірою, оскільки при розрахунку обсягу освітньої субвенції враховується кількість учнів, а оплата праці за рахунок бюджетних асигнувань здійснюється за єдиною тарифною сіткою з урахуванням надбавок і доплат педагогічному працівнику.

Відповідно до звіту про результати гендерного аналізу бюджетної програми КПКВК 2211190 на 2024 рік, підготовленого експертами Команди підтримки відновлення і реформ Міністерства освіти і науки України - на 2024 рік програма КПКВК 2211190 є гендерно нейтральною.

II. Узагальнена інформація про результати оцінки ефективності реалізації державної політики та відповідних витрат державного бюджету з відповідними висновками щодо:

актуальності та узгодженості цілей і завдань державної політики, визначених стратегічними і програмними документами

Право на освіту в Україні є основоположним та закріплене в статті 53 Конституції України.

Суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, регулює Закон України «Про освіту».

Правові, організаційні та економічні засади функціонування і розвитку системи загальної середньої освіти визначає Закон України «Про повну загальну середню освіту».

Відповідно до положень Закону України «Про освіту» освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави. А фінансування освіти є інвестицією в людський потенціал, сталий розвиток суспільства і держави.

Держава забезпечує безоплатність повної загальної середньої освіти відповідно до стандартів освіти та розвиток повної загальної середньої освіти відповідно до законодавства. Право на безоплатну освіту забезпечується для здобувачів повної загальної середньої освіти за рахунок розвитку мережі закладів освіти всіх форм власності та їх фінансового забезпечення у порядку, встановленому законодавством, і в обсязі, достатньому для забезпечення права на освіту всіх громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, які постійно або тимчасово проживають на території України.

Крім того, Закон України «Про освіту» вказує, що однією із засад державної політики у сфері освіти є державно-приватне партнерство, а Стратегічний план діяльності МОН до 2027 року декларує активну взаємодію освітньої системи з приватним сектором як один з принципів роботи МОН.

Таким чином, спрямування частини освітньої субвенції до приватних ЗЗСО є актуальним та узгоджується з державною політикою у сфері освіти.

відповідності витрат бюджету пріоритетам державної політики, визначеним стратегічними і програмними документами

В продовження наведених вище положень також в Законах України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» закладені норми щодо державного фінансування здобуття загальної середньої освіти у приватному або корпоративному закладі освіти.

Так, відповідно до пункту 10 статті 78 Закону України «Про освіту» держава здійснює фінансування здобуття особою загальної середньої освіти у

приватному або корпоративному закладі освіти, що має ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти, за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів шляхом передачі такому закладу освіти цільового обсягу коштів у розмірі фінансового нормативу (з урахуванням відповідних коригуючих коефіцієнтів) бюджетної забезпеченості одного учня, який здобуває повну загальну середню освіту, та в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до пункту 2 статті 58 Закону України «Про повну загальну середню освіту» фінансування з державного бюджету здобуття повної загальної середньої освіти, у тому числі у приватному чи корпоративному закладі освіти, що має ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти, здійснюється на підставі фінансового нормативу бюджетної забезпеченості на одного учня (з урахуванням відповідних коригуючих коефіцієнтів) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на одного учня визначається за формулою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Отже, включення приватних ЗЗСО до Формули розподілу освітньої субвенції та Порядку та умов надання освітньої субвенції здійснено на виконання цих норм Законів України.

відповідності витрат бюджету встановленим вимогам, правильності та повноти їх розрахунку в бюджетних документах

Розрахунок освітньої субвенції в частині приватних ЗЗСО здійснюється відповідно до вимог статті 103² Бюджетного кодексу України та Формули розподілу освітньої субвенції. Вихідними даними для розрахунку є кількість здобувачів повної загальної середньої освіти в приватних ЗЗСО за рівнями, подана цими школами до ПАК «АІКОМ». Також, ця кількість учнів проходить перевірку на наявність дублів та для фінальної звірки надсилається від МОН до відповідних ОВА/КМВА.

Розрахунок освітньої субвенції здійснюється в автоматичному режимі за допомогою симулятора з використанням єдиних підходів. Розрахунок освітньої субвенції, в тому числі для приватних ЗЗСО, є публічним та вказується в Інформаційних довідках на сайті МОН (<http://surl.li/uluzl>).

зв'язку між витраченими коштами та отриманим результатом

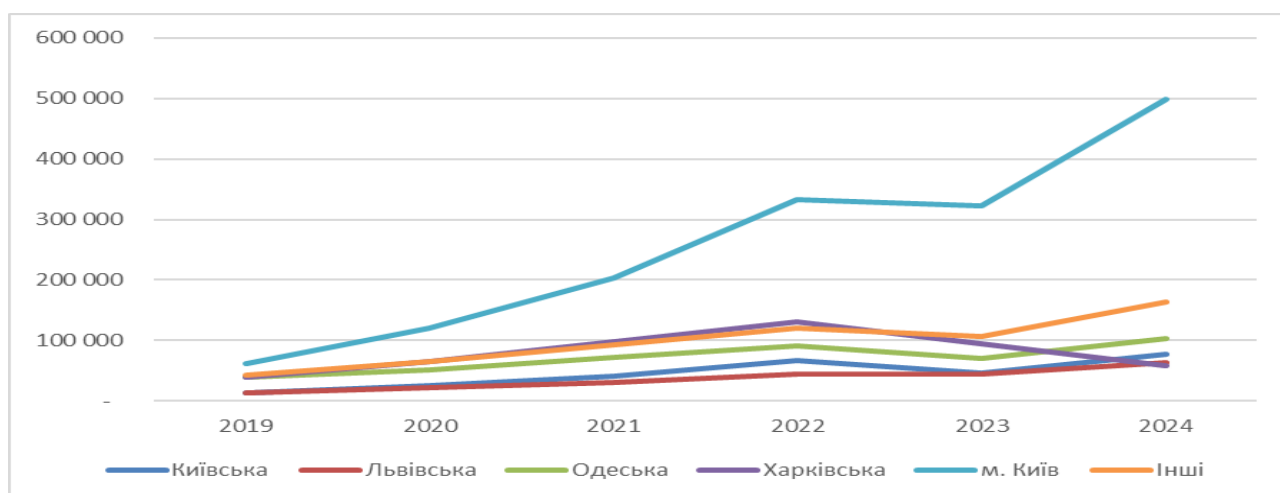
Задля встановлення зв'язку між витраченими коштами та отриманим результатом робочою групою було розглянуто кілька індикаторів, які наразі представлені у вигляді графіків для окремих областей з найбільшою кількістю учнів приватних ЗЗСО, а саме: Київська, Львівська, Одеська, Харківська області та місто Київ. Дані та індикатори для решти областей відображені на графіках як «Інші».

Кількість учнів наведено на дві дати: на вересень року, що передуює бюджетному, та на січень бюджетного року. Дані за вересень беруться зі

статистичних звітів і використовуються для розподілу освітньої субвенції. Ці дані охоплюють лише ті заклади, які виявили бажання отримувати кошти освітньої субвенції – не всі приватні школи вирішили прийняти ці кошти. Протягом бюджетного року ОВА та КМВА збирають дані від окремих приватних ЗЗСО, щоб розподілити їм кошти, ці дані можуть коливатися від місяця до місяця. Ми беремо до уваги лише дані за січень бюджетного року.

Індикатор 1: Субвенція на приватні ЗЗСО (тис. грн)

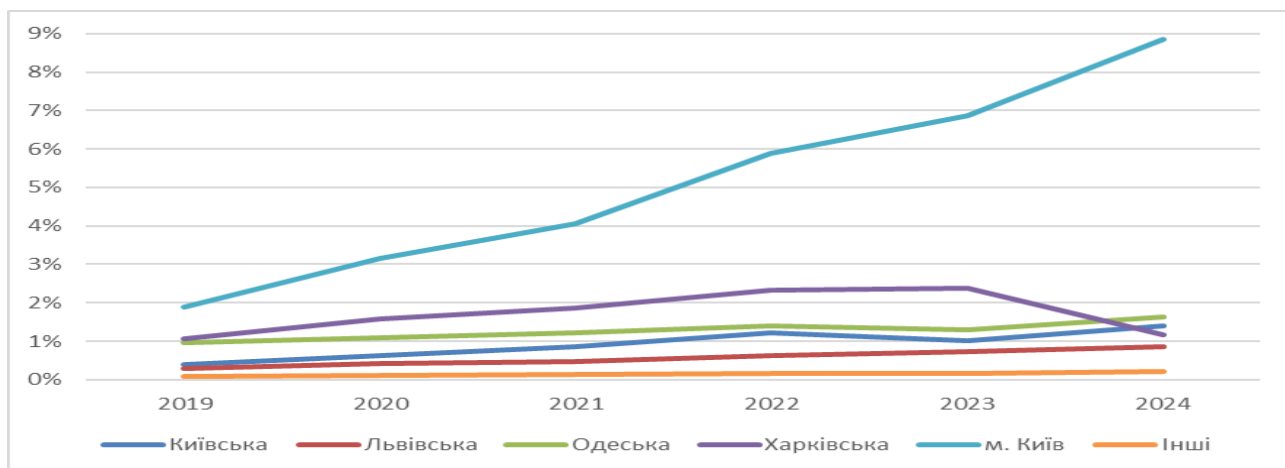
Дані нижче показують загальний обсяг освітньої субвенції, розрахований на учнів приватних ЗЗСО за відповідні бюджетні роки, у номінальних значеннях.

Загальна сума освітньої субвенції, виділена на приватні ЗЗСО, зростала в номінальному вираженні з 2019 до 2022 року, потім залишилася незмінною у 2023 році, а у 2024 році знову зросла. Через інфляцію у 2022-2023 роках загальна сума зменшилася в реальному вираженні. Субвенція на приватні ЗЗСО в Харківській області зменшилася в останні роки, що пов'язано зі зменшенням кількості учнів приватних ЗЗСО. Найвище зростання обсягу субвенції спостерігається в Києві, що є результатом швидкого зростання приватної освіти в столиці.

Індикатор 2: Відсоток субвенції на приватні ЗЗСО від субвенції на інші ЗЗСО

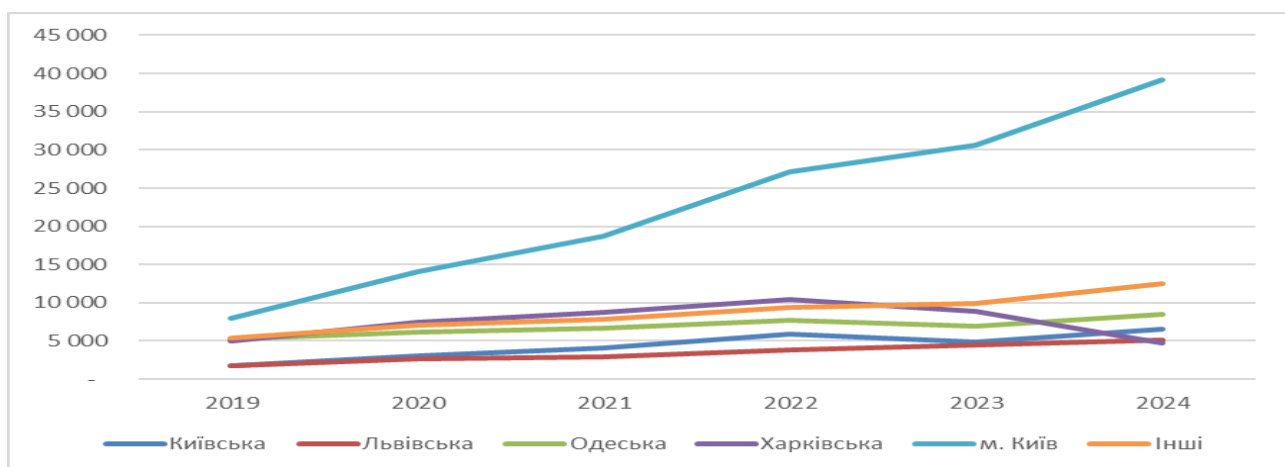
Індикатор вимірює, яку частку всієї освітньої субвенції на ЗЗСО (без спеціальних шкіл, закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти) складають асигнування на приватні ЗЗСО. Цей відсоток визначається двома факторами: часткою учнів приватних ЗЗСО та коефіцієнтом 0,8, що застосовується у Формулі розподілу освітньої субвенції для учнів приватних ЗЗСО.

Спостерігаємо стабільне та дуже швидке зростання частки субвенції, що виділяється на приватні ЗЗСО в Києві. Це є наслідком зростання частки учнів приватних ЗЗСО.

Індикатор 3: Учні приватних ЗЗСО станом на 05.09

Кількість учнів у приватних ЗЗСО, що зазначена у статистичних формах та використовується для розподілу освітньої субвенції для приватних ЗЗСО між областями.

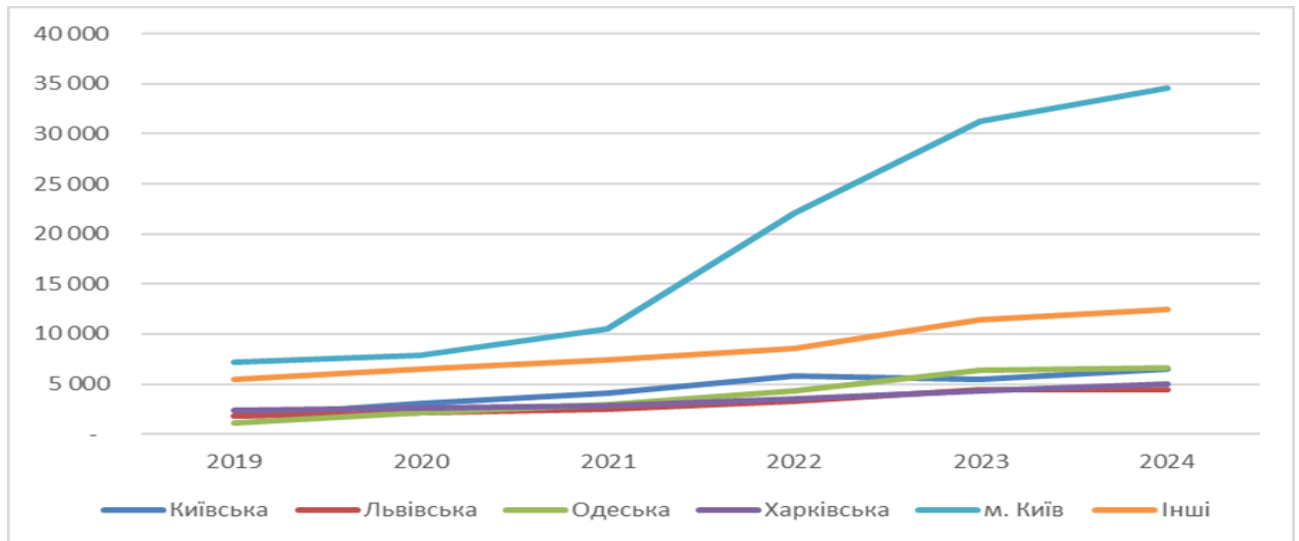

Ми бачимо, що в усіх областях, окрім Харківської, кількість учнів приватних шкіл зростає. Харківщина, звісно, відчуває на собі наслідки війни. Загалом по Україні за ці 5 років кількість учнів приватних шкіл зросла майже втричі, у Київській області - майже в 4 рази, а в самому Києві - майже в п'ять разів.

Індикатор 4: Учні приватних ЗЗСО станом на 05.01

Кількість учнів приватних ЗЗСО кожного місяця протягом бюджетного року використовується ОВА та КМВА для розподілу субвенції між окремими приватними школами. Ми наводимо дані лише за січень. Важливо пам'ятати, що

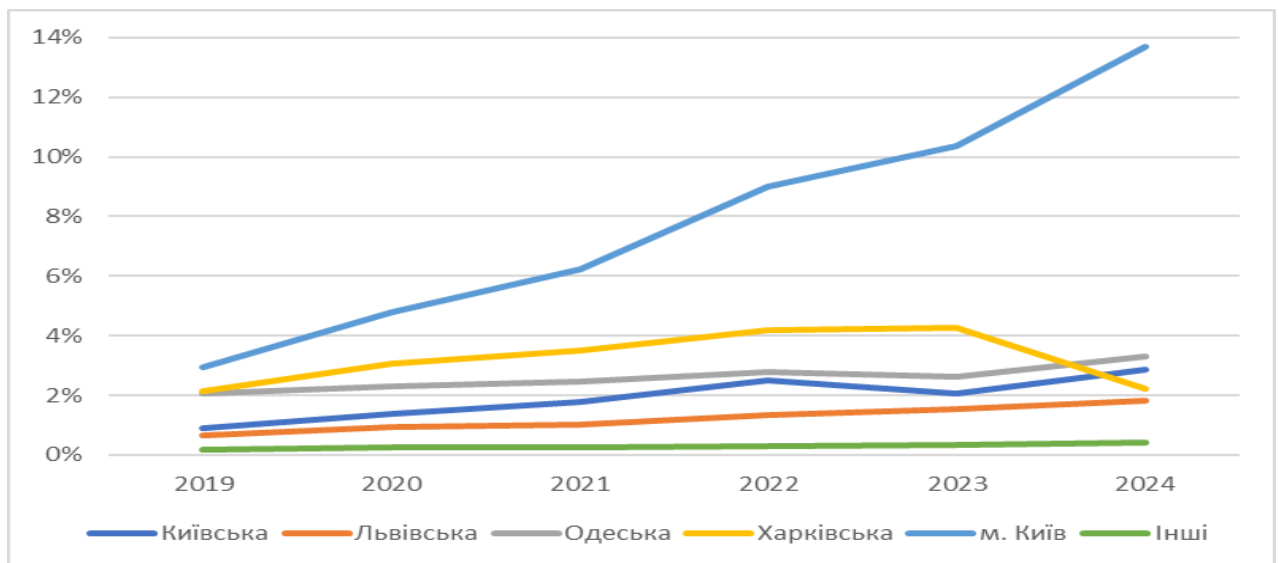
протягом бюджетного року адміністрації здійснюють контроль за кількістю учнів тих приватних шкіл, які отримують субвенцію.

Хоча загальна кількість учнів у січні менша, ніж у вересні попереднього року, спостерігається така ж тенденція зростання, як і для учнів, про яких повідомлялося у вересні. Знову ж таки, найшвидше зростають приватні школи в Києві.

Індикатор 5: Відсоток учнів в приватних ЗЗСО від усіх учнів станом на 05.09

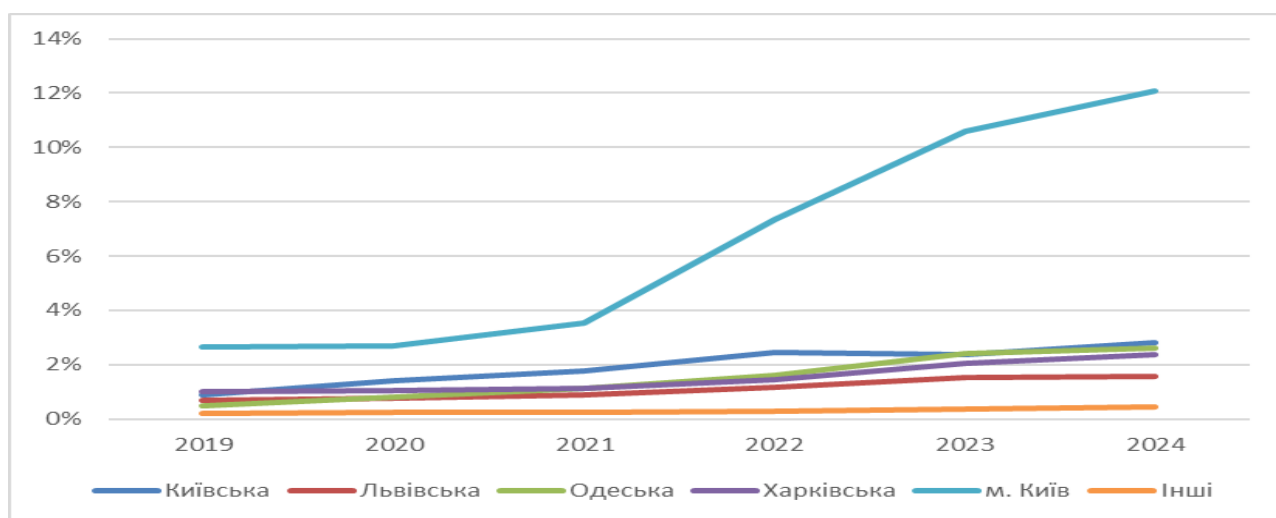
Цей індикатор вимірює кількість учнів приватних ЗЗСО у відсотках до кількості учнів усіх типів ЗЗСО (без спеціальних шкіл, закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти). Використовуються дані за вересень.

Ми бачимо, що частка учнів приватних шкіл у більшості регіонів зростає, за винятком Харківської області, де спостерігається її зменшення. Особливо варто відмітити Київ, де частка учнів приватних шкіл зросла з 2,6% у 2019 році до 12% у 2024 році.

Індикатор 6: Відсоток учнів в приватних ЗЗСО від усіх учнів станом на 05.01

Цей індикатор вимірює кількість учнів приватних ЗЗСО у відсотках до кількості учнів усіх типів ЗЗСО (без спеціальних шкіл, закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти). Використовуються дані за січень.

Ми спостерігаємо ту саму картину, що й у відсотках, розрахованих станом на вересень минулого року. Київ виділяється як місто з найвищою і найбільш швидко зростаючою часткою учнів приватних шкіл.

Проведений аналіз вказує на стимулюючий вплив державного фінансування на розвиток мережі приватних ЗЗСО і зростання кількості учнів у них, що відповідає очікуваним результатам державної політики.

ефективності надання публічних послуг за рахунок бюджетних коштів, рівня забезпечення потреб, задоволення інтересів отримувачів / користувачів і надавачів публічних послуг

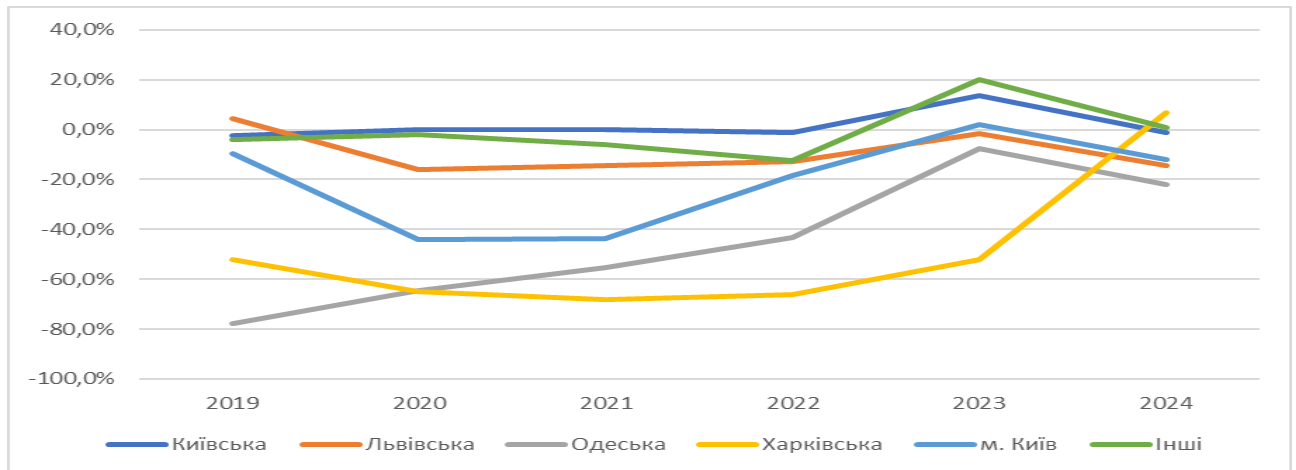
З метою визначення ефективності надання публічних послуг за рахунок бюджетних коштів, рівня забезпечення потреб, задоволення інтересів отримувачів / користувачів і надавачів публічних послуг робочою групою було розглянуто низку індикаторів.

Для бюджетних даних ми наводимо як номінальну вартість (номінальні значення), тобто показники, зазначені в бюджетних документах, так і реальну вартість (реальні значення), тобто показники, скориговані на інфляцію. Реальні значення наведені у гривнях 2019 року. Важливість реальних значень полягає в

тому, що вони показують, чи збільшуються або зменшуються, наприклад, бюджетні асигнування на одного учні, якщо врахувати інфляцію.

Індикатор 7: Зміна кількості учнів в приватних ЗЗСО з вересня року, що передуює бюджетному, до січня бюджетного року

Зміна кількості учнів між 05.09 та 05.01 є дуже важливою. Якщо кількість учнів зменшується, частина коштів субвенції може залишитися невикористаною. Якщо кількість учнів збільшується, то обсяг субвенції на одного учня для окремих шкіл стане меншим, ніж визначено за формулою.

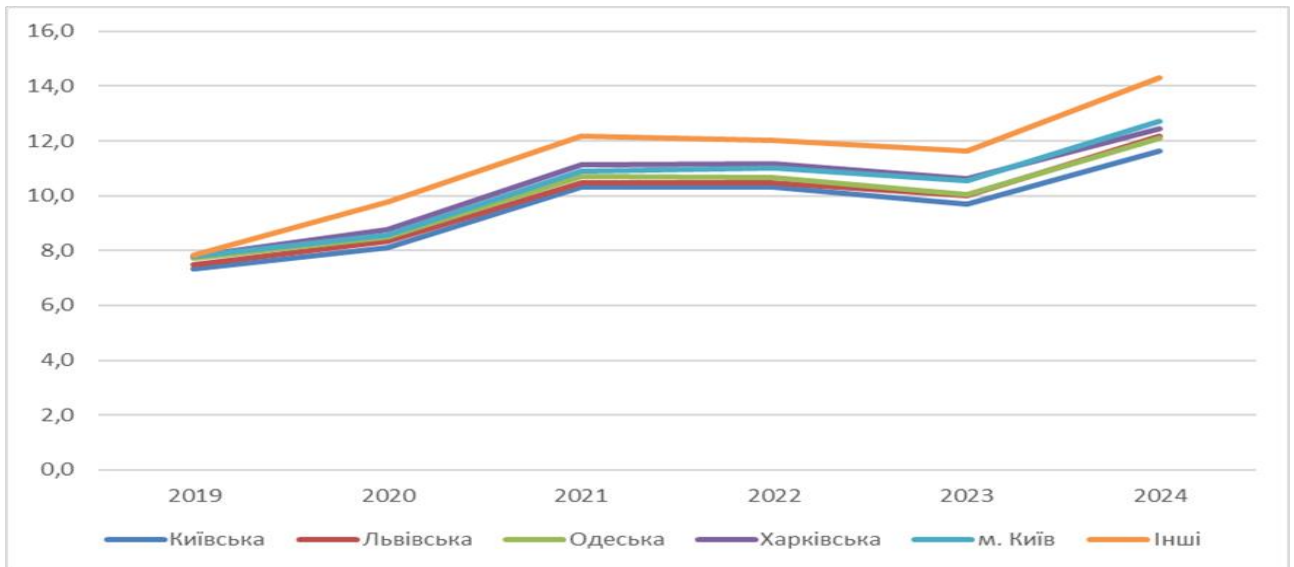

Ми бачимо, що до 2023 року фактична кількість учнів приватних шкіл у січні була значно меншою, ніж кількість учнів, зареєстрованих у статистичних формах у вересні попереднього року, за винятком Київської та інших областей. В Одеській області у 2019 році кількість учнів між вереснем і січнем зменшилася на 80%. У Харківській області кількість учнів зменшувалася на 60% протягом кількох років.

У 2023 році ця тенденція змінилася на протилежну, причому найбільше зростання – на 20% – зафіксовано в інших областях. У 2024 році ситуація стала більш стабільною. Для Харківської області тенденція змінилася на протилежну через рік. Зміна тенденції може бути пов'язана із запровадженням збору персональних даних учнів у 2022 році та включення до розрахунку освітньої субвенції тільки тих приватних шкіл, які виявили намір отримувати освітню субвенцію у 2024 році.

Індикатор 8: Субвенція на одного учня (станом на 05.09), номінальні значення (тис. грн)

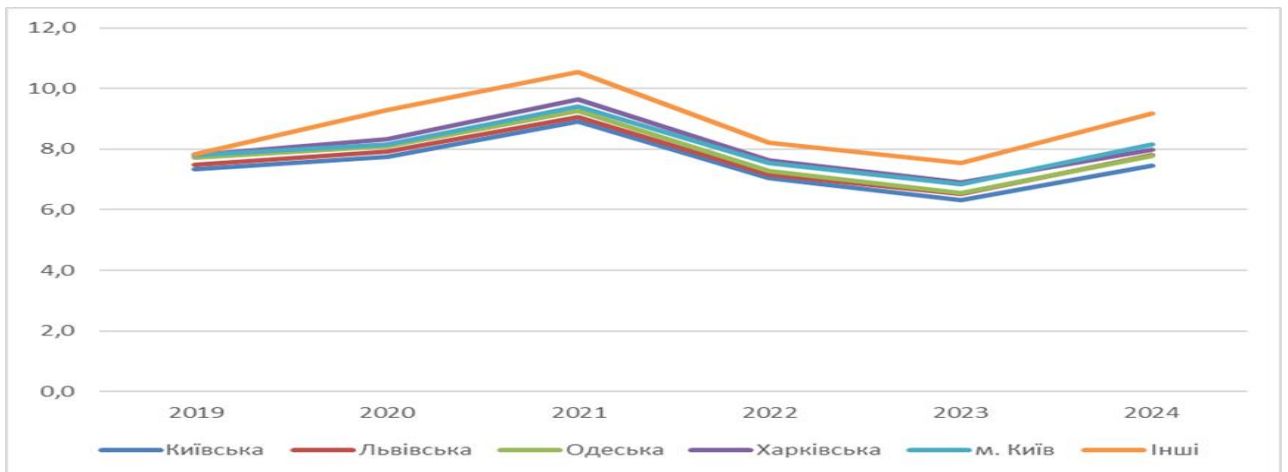
Номінальні значення освітньої субвенції на одного учня приватних шкіл, за даними на вересень року, що передуює бюджетному. Це фактично субвенція на одного учня, розрахована за Формулою розподілу освітньої субвенції.

У номінальному вираженні субвенція на одного учня для приватних шкіл зростала до 2021 року, залишалася незмінною до 2023 року і знову зросла у 2024 році. Різниця між регіонами дуже незначна.

Індикатор 9: Субвенція на одного учня (станом на 05.09), реальні значення (тис. грн)

Індикатор вимірює субвенцію на одного учня, використовуючи реальну вартість, тобто з урахуванням інфляції (витрати у гривнях 2019 року). З цієї причини значення є нижчими, ніж у Індикатора 8.

Картина кардинально відрізняється від Індикатора 8 (номінальні значення). Між 2021 і 2023 роками ми бачимо значне зменшення субвенції на одного учня для приватних шкіл. Зростання у 2024 році не повністю повертає субвенцію на одного учня до значень 2021 року. Це відповідає тій самій тенденції, що й для учнів комунальних ЗЗСО.

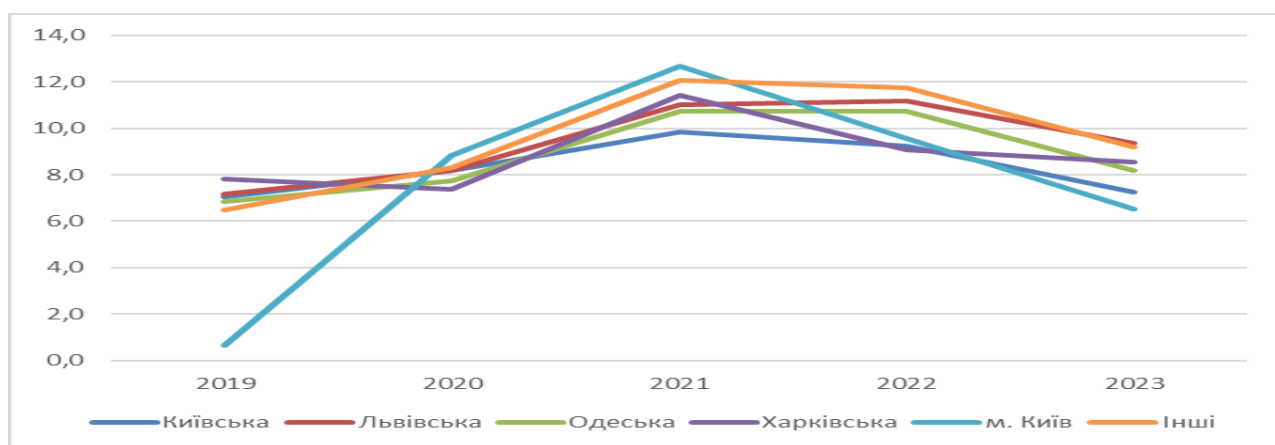
Індикатор 10: Субвенція на одного учня (станом на 05.01), номінальні значення (тис. грн)

Видатки на одного учня в реальному вираженні є меншими, ніж у номінальному вираженні (Індикатор 10), проте між регіонами спостерігаються такі ж розбіжності, як і в Індикаторі 10. Як і для номінальних значень, розбіжності зникають у 2024 році.

Індикатор 12: Трансферти приватним ЗЗСО на одного учня, номінальні значення (тис. грн)

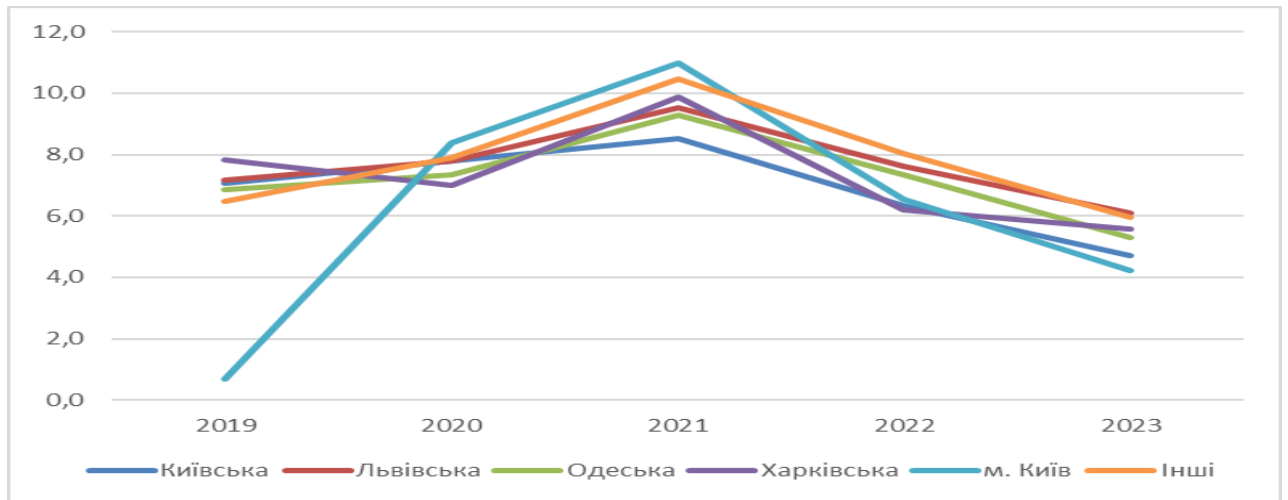
Індикатор вимірює обсяг освітньої субвенції в номінальному виразі, перерахованої приватним школам, у розрахунку на одного учня приватних шкіл, за даними станом на січень. Цей показник відрізняється від субвенції на одного учня, оскільки не всі кошти освітньої субвенції на учнів приватних шкіл були використані (див. Індикатор 14).

Окрім Києва, обсяги трансфертів на одного учня в усіх регіонах мають однакову динаміку: вони зростають до 2021 року, залишаються незмінними у 2022 році та зменшуються у 2024 році. Відмінності між регіонами залишаються дуже малими до 2021 року, а потім починають зростати. Київ є винятком, оскільки він демонструє дуже низьке значення субвенції на одного учня у 2019 році. Це може свідчити про наявні помилки в даних.

Індикатор 13: Трансферти приватним ЗЗСО на одного учня, реальні значення (тис. грн)

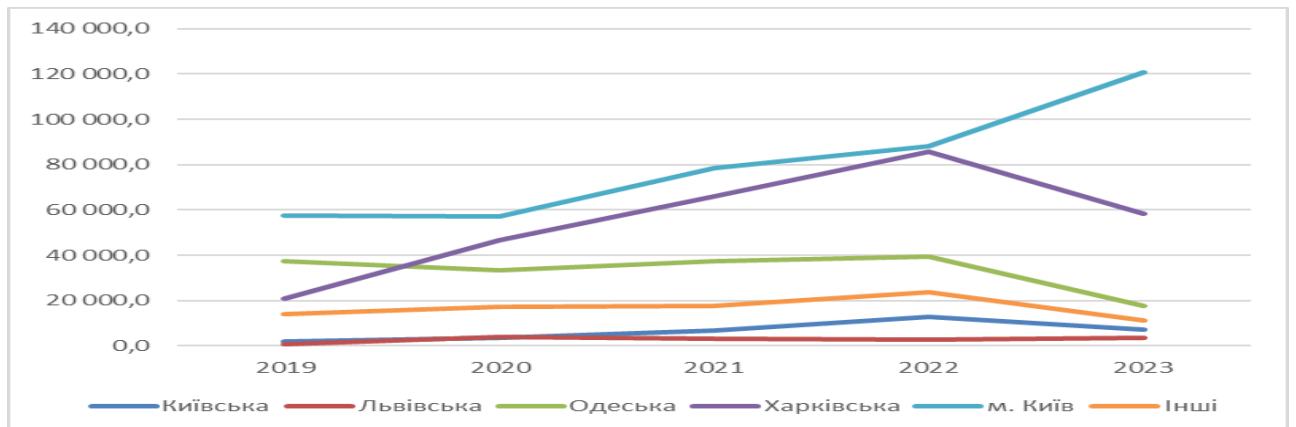
Індикатор вимірює обсяг освітньої субвенції, перерахованої приватним школам, у реальному вираженні, в розрахунку на одного учня приватної школи, станом на січень.

Динаміка трансфертів на одного учня в реальному вираженні дуже схожа на динаміку трансфертів на одного учня в номінальному вираженні (Індикатор 12). Значення для Києва у 2019 році потребує додаткової верифікації.

Індикатор 14: Сума субвенції, яка не була використана, номінальні значення (тис. грн)

Індикатор показує обсяг освітньої субвенції, виділеної на учнів приватних шкіл, у номінальному вираженні, який залишився невикористаним після закінчення бюджетного року.

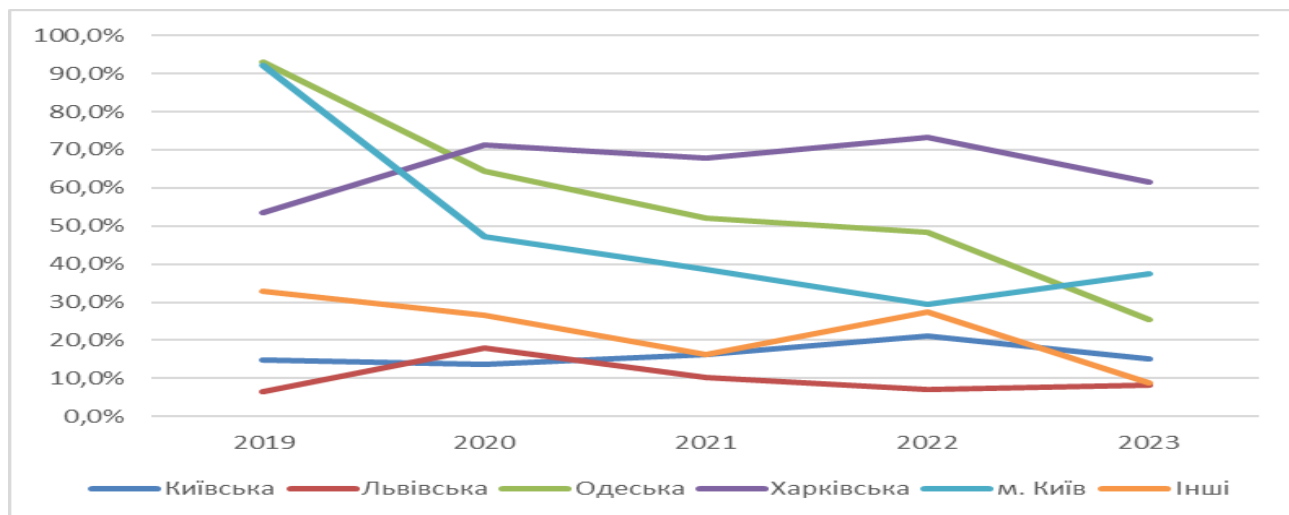
Невикористані кошти освітньої субвенції з'являються тоді, коли запити на виділення коштів, подані приватними школами та затверджені обласними адміністраціями, не вичерпують загальний обсяг наявних коштів. Це може бути наслідком того, що приватні школи не подають заявки або надають невірні дані. Невикористані кошти освітньої субвенції для приватних шкіл чітко свідчать про неефективний розподіл та управління цими коштами.

Особливо великі обсяги невикористаних коштів у Києві (зростають щороку до 120 млн грн у 2023 році), Харківській (60 млн грн у 2023 році) та Одеській (зі

зменшенням у 2024 році) областях. Львівська та Київська області виглядають найбільш спроможними освоїти виділені кошти.

Індикатор 15: Відсоток освітньої субвенції, яка не була використана

Індикатор вимірює, яка частка освітньої субвенції, виділеної на приватні школи, залишається невикористаною після закінчення бюджетного року.

Ми спостерігаємо три групи регіонів. Київ та Одеська область не передали приватним школам понад 90% коштів, виділених на ці школи у 2019 році, але частка залишків коштів стрімко падала, поки не стала меншою за 40% у 2023 році. Львівська, Київська та інші області мали відносно стабільну частку невикористаних коштів від 10% до 30%. Винятком є Харківська область, де частка невикористаних коштів освітньої субвенції на приватні школи залишалася дуже високою – понад 60% до кінця аналізованого періоду.

Загалом ефективність використання коштів, виділених на учнів приватних шкіл, у 2019-2024 роках покращилася, але не рівномірно і не в усіх регіонах.

Отже, факти неповного розподілу і використання освітньої субвенції в частині приватних ЗЗСО та суттєвої відмінності кількості учнів приватних ЗЗСО станом на 05.09 (01.10) і 01.01 (відповідно дані для розрахунку і розподілу освітньої субвенції) вказують на необхідність підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

повноти (інформативності) та якості документів, що формуються головним розпорядником бюджетних коштів і застосовуються у бюджетному процесі (бюджетні запити, паспорти бюджетних програм тощо)

На виконання статті 35 Бюджетного кодексу України МОН щорічно під час підготовки проєкту Державного бюджету України на відповідний рік складає бюджетний запит за бюджетною програмою 2211190 «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам».

Під час формування бюджетного запиту та заповнення відповідних форм МОН керується статтею 103² Бюджетного кодексу України, Формулою розподілу освітньої субвенції та Інструкцією з підготовки бюджетних запитів, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 06 червня 2012 р. № 687. Щорічно в бюджетних запитах зазначається потреба в коштах на повну загальну середню освіту, в тому числі в частині освітньої субвенції для приватних ЗЗСО.

МОН забезпечує подання своєчасної та достовірної інформації, необхідної для аналізу показників проєкту Державного бюджету України, індикативних прогнозних показників Державного бюджету України на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди, згідно з вимогами Міністерства фінансів України.

Бюджетні призначення, передбачені у Державному бюджеті за бюджетною програмою КПКВК 2211190, використовуються з дотриманням вимог бюджетного законодавства.

ефективності системи управління бюджетними коштами

МОН постійно проводяться заходи з підвищення ефективності управління бюджетними коштами.

Задля повного виконання принципу «гроші ходять за дитиною» фінансування приватних ЗЗСО здійснюється щомісяця на основі фактичної кількості їхніх учнів станом на 05 число місяця на підставі поданих даних приватними ЗЗСО за довільною формою. При цьому фінансування на одного учня не повинно перевищувати розрахунковий ліміт. Передбачалося, що довільна форма подання даних буде сприяти дерегуляції співпраці приватних ЗЗСО з розпорядниками коштів. Проте, це викликало непорозуміння і, навпаки, додаткове документування цієї співпраці.

З метою максимального наближення розрахункового обсягу освітньої субвенції до фактичної потреби з 2024 року до розрахунку включаються тільки ті приватні ЗЗСО, які виявили намір отримувати освітню субвенцію. Такий захід наблизив показники кількості учнів та вартості на одного учня станом на 05.09 (01.10) і 01.01.

Також, з 2024 року ОВА / КМВА здійснюють розподіл обсягу субвенції, що спрямовується приватним ЗЗСО, між бюджетами територіальних громад та районів м. Києва пропорційно контингенту учнів таких закладів, який застосовується для розрахунку обсягу субвенції, протягом I кварталу. За результатами щоквартального аналізу у разі зміни контингенту учнів приватних ЗЗСО на більш як 10 відсотків ОВА / КМВДА починаючи з наступного кварталу здійснюють перерозподіл обсягу субвенції, що спрямовується приватним ЗЗСО, між бюджетами територіальних громад та районів м. Києва пропорційно фактичному контингенту учнів таких закладів.

Всі перераховані вище правила вказують на те, що для зручності і зрозумілості для усіх учасників (розпорядники та одержувачі бюджетних

коштів) процес управління бюджетними коштами потребує спрощення і підвищення чіткості.

III. Варіанти досягнення цілі огляду

1. Опис варіанта 1

1.1. Назва варіанта: Продовження використання існуючого механізму фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції (статус КВО)

До початку проведення огляду витрат МОН самостійно намагалося підвищити ефективність використання коштів освітньої субвенції. Для цього освітню субвенцію почали розподіляти лише на ті приватні ЗЗСО, які виявляли бажання її отримувати. Також кошти освітньої субвенції виділені на приватні ЗЗСО, які виявили бажання її отримувати, але не звернулися у січні місяці за освітньою субвенцією до розпорядників бюджетних асигнувань, були повернуті шляхом здійснення перерозподілу коштів до резерву освітньої субвенції.

Залишилися кошти за якими приватні ЗЗСО звертаються. У зв'язку з чим МОН передбачає отримання 100 % використання коштів освітньої субвенції розподіленої на приватні ЗЗСО.

1.2. Завдання, спрямовані на реалізацію варіанта

Формування обсягів освітньої субвенції для приватних ЗЗСО здійснюється відповідно до чинної на сьогодні Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами на підставі наявного в ПАК «АІКОМ» станом на 01 жовтня контингенту учнів приватних ЗЗСО, які мають намір отримувати кошти освітньої субвенції.

Надається освітня субвенція приватним ЗЗСО відповідно до вимог чинних на сьогодні Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

З метою підвищення ефективності використання коштів освітньої субвенції провадиться збір інформації від ОВА/КМВА про приватні ЗЗСО, які не мають наміру отримувати кошти освітньої субвенції у наступному плановому періоді.

ПАК «АІКОМ» має вбудований новий функціонал, який дозволить приватним ЗЗСО повідомляти напряму до МОН про свій намір отримувати чи відмовитись від освітньої субвенції.

При розподілі освітньої субвенції використовуються актуальні перевірені персональні дані про учнів внесених в ПАК «АІКОМ» приватними ЗЗСО, які виявили бажання отримувати освітню субвенцію.

1.3. Прогноз очікуваного впливу реалізації варіанта на сферу

Об'єкти впливу	Очікуваний вплив
Отримувачі/користувачі публічних послуг: здобувачі освіти, батьки здобувачів освіти	Отримання якісних освітніх послуг
Надавачі публічних послуг: приватні ЗЗСО	Стимулювання приватних ЗЗСО до ефективного витрачання бюджетних коштів
Гендерна рівність	Не впливає (бюджетна програма є гендерно нейтральною)
Інфраструктура надання послуг	Не впливає
Екологія	Не впливає
Інше	Не впливає

1.4. Фінансово-економічне обґрунтування варіанта

Формульний розподіл не потребує виділення додаткових коштів з державного бюджету. Фінансування приватних ЗЗСО здійснюється в межах бюджетних призначень, передбачених у Державному бюджеті України Міністерству освіти і науки України на відповідний рік за бюджетною програмою 2211190 «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам».

1.5. Ризики реалізації варіанта

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
Неповне, несвоєчасне або некоректне внесення даних до ПАТ «АІКОМ» відповідальними представниками приватних ЗЗСО	Вбудовані до ПАТ «АІКОМ» процеси логічної перевірки внесених даних, проведення перевірки з зовнішніми реєстрами
Відсутність чітко визначеної позиції приватного ЗЗСО щодо бажання отримувати освітню субвенцію в наступному плановому році	Керівники приватних ЗЗСО повідомляють про свій намір отримувати чи відмовитись від освітньої субвенції відповідні ОВА/КМВА та напряму МОН через ПАТ «АІКОМ»

1.6. Заходи, відповідальні виконавці та строки їх реалізації

Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
Вбудувати в ПАК «АІКОМ» новий функціонал, який дозволить приватним ЗЗСО повідомляти напрямку до МОН про свій намір отримувати чи відмовитись від освітньої субвенції	Розробники ПАТ «АІКОМ»	Протягом 2025 року	Функціонал вбудовано
Зібрати інформацію від ОВА/КМВА про приватні ЗЗСО, які не мають наміру отримувати кошти освітньої субвенції у наступному плановому періоді	МОН	вересень	Інформацію зібрано та проаналізовано
Розподілити обсяг освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для фінансування приватних ЗЗСО відповідно до контингенту учнів	МОН	жовтень-листопад	Затверджено розподіл освітньої субвенції в додатку 5 до Закону України «Про Державний бюджет України на відповідний рік»
Розподілити обсяг освітньої субвенції, що спрямовується приватним ЗЗСО, між бюджетами	ОВА/КМВА	Протягом 2025 року	Розподіл бюджетних асигнувань проведено

територіальних громад та районів м. Києва пропорційно контингенту учнів таких закладів			
Провести моніторинг використання приватними ЗЗСО освітньої субвенції	МОН	щомісяця, протягом року	Зібрано щомісячну обов'язкову звітність про фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції

Для всіх наступних варіантів за замовчуванням передбачено розподіл освітньої субвенції лише на ті приватні ЗЗСО, які виявляли бажання її отримувати та використання актуальних перевірених персональних даних про учнів внесених в ПАК «АІКОМ».

2. Опис варіанта 2

2.1. Назва варіанта: Збільшити обсяг освітньої субвенції для фінансування приватних ЗЗСО

В умовах воєнного стану багато приватних ЗЗСО, як підприємницькі структури, стикаються зі значними труднощами. Зростання цін на комунальні послуги, оренду приміщень повинно б було пропорційно збільшити вартість контракту для батьків. В той же час при побудові фінансової моделі приватного ЗЗСО не вбачається можливим збільшувати вартість контракту на суму, щоб дозволила отримувати достатній дохід для приватного ЗЗСО. Адже багато батьків просто не в змозі будуть сплатити за навчання дітей в приватних ЗЗСО. Що в свою чергу призведе до зменшення дітей в приватних ЗЗСО та великого ризику закриття цих закладів освіти.

Всі заклади освіти, що забезпечують надання повної середньої освіти, яка гарантована Конституцією України, відповідно до законів України повинні мати

рівні права та можливості отримання коштів освітньої субвенції від держави, незалежно від форми власності закладу.

2.2. Завдання, спрямовані на реалізацію варіанта

Вносяться зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами» вилучається коефіцієнт 0,8, який зараз застосовується у формулі розподілу освітньої субвенції для приватних ЗЗСО.

Внаслідок чого для приватних ЗЗСО буде застосовуватися коефіцієнт 1, так як і для комунальних ЗЗСО.

За рахунок цього збільшиться фінансування приватних ЗЗСО і видатки на приватні ЗЗСО збільшаться на 240,8 мільйонів гривень (приблизно 260 гривень на дитину в місяць). Але суттєвих змін в процедурі отримання освітньої субвенції не передбачається.

Надається освітня субвенція приватним ЗЗСО відповідно до вимог чинних на сьогодні Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

2.3. Прогноз очікуваного впливу реалізації варіанта на сферу

Об'єкти впливу	Очікуваний вплив
Отримувачі/користувачі публічних послуг: здобувачі освіти, батьки здобувачів освіти	Отримання якісних освітніх послуг, впровадження нових професійних та новаторських методик надання освітніх послуг
Надавачі публічних послуг: приватні ЗЗСО	Стимулювання приватних ЗЗСО до ефективного витрачання бюджетних коштів, розвитку мережі приватних ЗЗСО, збільшення кількості учнів в приватних ЗЗСО
Гендерна рівність	Не впливає (бюджетна програма є гендерно нейтральною)
Інфраструктура надання послуг	Не впливає
Екологія	Не впливає
Інше	Не впливає

2.4. Фінансово-економічне обґрунтування варіанта

Формульний розподіл не потребує виділення додаткових коштів з державного бюджету. Фінансування приватних ЗЗСО здійснюється в межах

бюджетних призначень, передбачених у Державному бюджеті України Міністерству освіти і науки України на відповідний рік за бюджетною програмою 2211190 «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам».

Збільшення фінансування приватних ЗЗСО можливо лише за рахунок перенаправлення коштів передбачених для фінансування комунальних ЗЗСО на фінансування приватних ЗЗСО або за рахунок коштів резерву освітньої субвенції.

2.5. Ризики реалізації варіанта

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
Обмежений фінансовий ресурс.	Не має. В умовах воєнного стану в Україні видатки на оплату праці педагогічних працівників має бути сплановано та здійснено оптимально ефективно з урахуванням реальної (об'єктивної) потреби у межах фінансових можливостей державного бюджету

2.6. Заходи, відповідальні виконавці та строки їх реалізації

Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами»	МОН	Протягом 2025 року	Внесено зміни
Вбудувати в ПАК «АІКОМ» новий функціонал, який дозволить приватним	Розробники ПАТ «АІКОМ»	Протягом 2025 року	Функціонал вбудовано

ЗЗСО повідомляти напрямку до МОН про свій намір отримувати чи відмовитись від освітньої субвенції			
Зібрати інформацію від ОВА/КМВА про приватні ЗЗСО, які не мають наміру отримувати кошти освітньої субвенції у наступному плановому періоді	МОН	вересень	Інформацію зібрано та проаналізовано
Розподілити обсяг освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для фінансування приватних ЗЗСО відповідно до контингенту учнів	МОН	жовтень- листопад	Затверджено розподіл освітньої субвенції в додатку 5 до Закону України «Про Державний бюджет України на відповідний рік».
Розподілити обсяг освітньої субвенції, що спрямовується приватним ЗЗСО, між бюджетами територіальних громад та районів м. Києва пропорційно контингенту учнів таких закладів	ОВА/КМВА	Протягом 2025 року	Розподіл бюджетних асигнувань проведено

Провести моніторинг використання приватними ЗЗСО освітньої субвенції	МОН	щомісяця, протягом року	Зібрано щомісячну обов'язкову звітність про фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції

3. Опис варіанта 3

3.1. Назва варіанта: Спростити механізм фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції (варіанти 3А та 3Б)

Незважаючи на нормативно регульований процес отримання освітньої субвенції приватними ЗЗСО, виникає багато питань в процесі його реалізації.

Надходження коштів освітньої субвенції на початку бюджетного року до приватних ЗЗСО затримується з причини розподілу департаментами (управліннями) освіти бюджетних асигнувань на приватні ЗЗСО відповідно до контингенту учнів поданого приватними ЗЗСО протягом січня і далі станом на 05 число кожного місяця.

Приватні ЗЗСО не в повній мірі розуміють:

- як відбувається процес розподілу освітньої субвенції, що спричиняє непорозуміння та невдоволення;
- причини зменшення обсягу бюджетних асигнувань на одного учня приватного ЗЗСО протягом року;
- велику кількість бюрократичних перешкод для отримання коштів освітньої субвенції з якими приватні ЗЗСО стикаються щомісяця тощо.

Варіант 3А (спрощення механізму фінансування приватних ЗЗСО та фінансування приватного ЗЗСО відповідно до наявного контингенту учнів в закладі освіти)

3А.2. Завдання, спрямовані на реалізацію варіанта

Вносяться зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої

субвенції між місцевими бюджетами» з метою спрощення розрахунку обсягу освітньої субвенції для приватних ЗЗСО.

Для приватних ЗЗСО відкоригується формула та не буде здійснюватися розподіл кількості учнів на три групи (початкова, базова, старша профільна освіта) при врахуванні годин навчального плану.

Розрахунок проводиться наступним чином: вартість всіх учнів в приватних ЗЗСО рахується як 0,8 від вартості учня початкових класів комунального ЗЗСО, розрахованої для м. Києва, помножена на кількість учнів приватного ЗЗСО станом на 1 жовтня, що передує плановому бюджетному року, без будь-яких додаткових коефіцієнтів.

Зазначене підвищить зрозумілість розрахунку, але за рахунок цього буде незначне зменшення суми освітньої субвенції передбаченої для приватних ЗЗСО (257 мільйонів гривень, або 280 гривень на дитину в місяць), оскільки виключається поділ на базову середню та старшу профільну освіту з їх навчальними планами.

Також передбачається спрощення механізму подання звітності для приватного ЗЗСО. В подальшому щомісячна звітність буде подаватися через ПАТ «АІКОМ 2», що виключає візити до департаментів (управлінь) освіти та паперові документи. Зменшення бюрократичних перешкод пришвидшить оброблення інформації та сприятиме фінансуванню приватних ЗЗСО без затримок, вже починаючи з січня.

Але незважаючи на зазначене все одно залишається проблема коливання вартості на одного учня. Якщо кількість учнів збільшиться розпоряднику бюджетних асигнувань доведеться розподіляти наявний обсяг освітньої субвенції на таку фактичну кількість учнів. Якщо кількість учнів зменшиться – дотримуватися ліміту на 1 учня.

Колівання учнів може відбуватися щомісяця. Внаслідок чого щомісяця приватний ЗЗСО може отримувати різну суму освітньої субвенції на одного учня, і переважно як показує практика – набагато меншу суму ніж розрахована приватному ЗЗСО на кількість учнів станом на 1 жовтня, що передує плановому бюджетному року.

3.4.3. Прогноз очікуваного впливу реалізації варіанта на сферу

Об'єкти впливу	Очікуваний вплив
Отримувачі/користувачі публічних послуг: здобувачі освіти, батьки здобувачів освіти	Отримання якісних освітніх послуг, впровадження нових професійних та новаторських методик надання освітніх послуг

Надавачі публічних послуг: приватні ЗЗСО	Стимулювання приватних ЗЗСО до ефективного витрачання бюджетних коштів, розвитку мережі приватних ЗЗСО, збільшення кількості учнів в приватних ЗЗСО
Гендерна рівність	Не впливає (бюджетна програма є гендерно нейтральною)
Інфраструктура надання послуг	Не впливає
Екологія	Не впливає
Інше	Не впливає

3А.4. Фінансово-економічне обґрунтування варіанта

Формульний розподіл не потребує виділення додаткових коштів з державного бюджету. Фінансування приватних ЗЗСО здійснюється в межах бюджетних призначень, передбачених у Державному бюджеті України Міністерству освіти і науки України на відповідний рік за бюджетною програмою 2211190 «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам».

3А.5. Ризики реалізації варіанта

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
Суттєве збільшення контингенту учнів у приватному ЗЗСО, збільшення видатків	Розподіляти наявний обсяг освітньої субвенції на таку фактичну кількість учнів. В окремих, критичних випадках робити перерозподіл обсягів освітньої субвенції між громадами

3А.6. Заходи, відповідальні виконавці та строки їх реалізації

Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 «Про затвердження	МОН	Протягом 2025 року	Внесено зміни

формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами»			
Внести зміни до Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 6	МОН	Протягом 2025 року	Внесено зміни
Вбудувати в ПАК «АІКОМ» новий функціонал, який дозволить приватним ЗЗСО повідомляти напряду до МОН про свій намір отримувати чи відмовитись від освітньої субвенції	Розробники ПАТ «АІКОМ»	Протягом 2025 року	Функціонал вбудовано
Зібрати інформацію від ОВА/КМВА про приватні ЗЗСО, які не мають наміру отримувати кошти освітньої субвенції у наступному плановому періоді	МОН	вересень	Інформацію зібрано та проаналізовано
Розподілити обсяг освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для фінансування приватних ЗЗСО відповідно до контингенту учнів	МОН	жовтень-листопад	Затверджено розподіл освітньої субвенції в додатку 5 до Закону України «Про Державний

			бюджет України на відповідний рік».
Розподілити обсяг освітньої субвенції, що спрямовується приватним ЗЗСО, між бюджетами територіальних громад та районів м. Києва пропорційно контингенту учнів таких закладів	ОВА/КМВА	Протягом 2025 року	Розподіл бюджетних асигнувань проведено
Провести моніторинг використання приватними ЗЗСО освітньої субвенції	МОН	щомісяця, протягом року	Зібрано щомісячну обов'язкову звітність про фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції

Варіант 3Б (спрощення механізму фінансування приватних ЗЗСО та запровадження механізму фінансування безпосередньо приватного ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції)

3Б.2. Завдання, спрямовані на реалізацію варіанта

Розрахунок обсягу освітньої субвенції для приватних ЗЗСО проводиться аналогічно до Варіанту 3А: вартість всіх учнів в приватних ЗЗСО рахується як 0,8 від вартості учня початкових класів комунального ЗЗСО, розрахованої для м. Києва, помножена на кількість учнів приватного ЗЗСО станом на 1 жовтня, що передуює плановому бюджетному року, без будь-яких додаткових коефіцієнтів.

В той же час кошти освітньої субвенції спрямовуються безпосередньо на приватний ЗЗСО в обсязі розрахованому відповідно до контингенту учнів приватного ЗЗСО станом на 1 жовтня, що передуює плановому бюджетному року, та зазначеному в симуляторі.

МОН розробляє публічний додаток в якому буде зазначений обсяг фінансування для кожного окремого приватного ЗЗСО з розбивкою за місяцями протягом року, розміщує його на сайті МОН та доводить розпорядникам бюджетних коштів. Розпорядники бюджетних асигнувань фінансують приватні ЗЗСО відповідно до встановленого додатку.

Фінансування саме приватного ЗЗСО дозволить уникнути прив'язки до збільшення/зменшення кількості здобувачів освіти протягом року в приватному ЗЗСО, а з цих причин і вагомого зменшення обсягу освітньої субвенції на одного учня.

Приватний ЗЗСО буде знати свій обсяг освітньої субвенції на рік та по місяцям. Тільки таким чином забезпечиться сталість суми, яку отримає приватний ЗЗСО на рік. Невелика зміна кількості учнів в приватному ЗЗСО, не змінює фактичну кількість класів в закладі освіти. Також це виключає щомісячний збір даних про кількість учнів.

Моніторинг використання освітньої субвенції провадиться раз в квартал. Звітність буде подаватися через ПАТ «АІКОМ 2», що виключає візити до департаментів (управлінь) освіти та паперові документи. У випадках суттєвих змін робиться перерозподіл коштів освітньої субвенції (15 відсотків збільшення або зменшення контингенту учнів в закладі освіти).

З метою моніторингу ефективності використання освітньої субвенції приватними ЗЗСО МОН розробляє форму звітності, яка буде встановленим додатком до Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

3Б.3. Прогноз очікуваного впливу реалізації варіанта на сферу

Об'єкти впливу	Очікуваний вплив
Отримувачі/користувачі публічних послуг: здобувачі освіти, батьки здобувачів освіти	Отримання якісних освітніх послуг, впровадження нових професійних та новаторських методик надання освітніх послуг
Надавачі публічних послуг: приватні ЗЗСО	Стимулювання приватних ЗЗСО до ефективного витрачання бюджетних

	коштів, розвитку мережі приватних ЗЗСО, збільшення кількості учнів в приватних ЗЗСО
Гендерна рівність	Не впливає (бюджетна програма є гендерно нейтральною)
Інфраструктура надання послуг	Не впливає
Екологія	Не впливає
Інше	Не впливає

3Б.4. Фінансово-економічне обґрунтування варіанта

Формульний розподіл не потребує виділення додаткових коштів з державного бюджету. Фінансування приватних ЗЗСО здійснюється в межах бюджетних призначень, передбачених у Державному бюджеті України Міністерству освіти і науки України на відповідний рік за бюджетною програмою 2211190 «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам».

3Б.5. Ризики реалізації варіанта

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
Суттєве збільшення або зменшення контингенту учнів у приватному ЗЗСО, збільшення видатків	Здійснення перерозподілу обсягів освітньої субвенції між громадами

3Б.6. Заходи, відповідальні виконавці та строки їх реалізації

Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами»	МОН	Протягом 2025 року	Внесено зміни
Внести зміни до Порядку та умов	МОН	Протягом 2025 року	Внесено зміни

надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 6			
Вбудувати в ПАК «АІКОМ» новий функціонал, який дозволить приватним ЗЗСО повідомляти напрямку до МОН про свій намір отримувати чи відмовитись від освітньої субвенції	Розробники ПАТ «АІКОМ»	Протягом 2025 року	Функціонал вбудовано
Зібрати інформацію від ОВА/КМВА про приватні ЗЗСО, які не мають наміру отримувати кошти освітньої субвенції у наступному плановому періоді	МОН	вересень	Інформацію зібрано та проаналізовано
Розподілити обсяг освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для фінансування приватних ЗЗСО відповідно до контингенту учнів	МОН	жовтень-листопад	Затверджено розподіл освітньої субвенції в додатку 5 до Закону України «Про Державний бюджет України на відповідний рік».

Розподілити обсяг освітньої субвенції, що передбачений територіальним громадам та районам м. Києва на фінансування приватних ЗЗСО, безпосередньо по приватним ЗЗСО з розбивкою по місяцям	МОН	Протягом 2025 року	Розподіл бюджетних асигнувань проведено, додаток розміщено на сайт МОН та направлено до ОВА/КМДА
Провести моніторинг використання приватними ЗЗСО освітньої субвенції	МОН	щомісяця, протягом року	Зібрано щомісячну обов'язкову звітність про фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції

4. Опис варіанта 4

4.1. Назва варіанта: Припинити фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції

Третій рік поспіль в умовах воєнного стану в Україні фінансування всіх соціальних видатків здійснюється за рахунок коштів міжнародних донорів.

Військова агресія російської федерації проти України призводить до необхідності жорсткої економії, оптимізації видатків бюджетів, недопущення непершочергових витрат, а також організації бюджетного процесу на принципах раціонального й ефективного використання фінансового ресурсу з урахуванням викликів воєнного часу

4.2. Завдання, спрямовані на реалізацію варіанта Припинення фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції на період дії воєнного стану має бути політичним рішенням.

Воно зумовить внесення змін в нормативно-правові акти, які регламентують порядок фінансування приватних ЗЗСО, зокрема, Закони України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту».

При припиненні фінансування передбачається орієнтовна економія державного бюджету у розмірі 963 мільйонів гривень, саме ця сума наразі йде на фінансування приватних ЗЗСО за рахунок коштів освітньої субвенції.

4.3. Прогноз очікуваного впливу реалізації варіанта на сферу

Об'єкти впливу	Очікуваний вплив
Отримувачі/користувачі публічних послуг: здобувачі освіти, батьки здобувачів освіти	Здобувачі освіти та їх батьки будуть змушені самотійно сплачувати повну вартість за послуги навчання в приватному ЗЗСО. Збільшиться плата за здобуття освіти в приватному ЗЗСО
Надавачі публічних послуг: приватні ЗЗСО	Приватні ЗЗСО будь змушені будувати свою фінансову модель без врахування допомоги держави
Гендерна рівність	Не впливає (бюджетна програма є гендерно нейтральною)
Інфраструктура надання послуг	Не впливає
Екологія	Не впливає
Інше	Не впливає

4.4. Фінансово-економічне обґрунтування варіанта

Не потребує виділення коштів з державного бюджету

4.5. Ризики реалізації варіанта

Ризик	Шляхи запобігання/мінімізації ризику
Невдоволення приватних ЗЗСО	Припинення фінансування приватних ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції є політичне рішення. Воно повинно прийматися Урядом.
Зменшення мережі приватних ЗЗСО	Оптимізація приватних ЗЗСО, створення філій

Наявність приватних ЗЗСО тільки в крупних містах	Звуження видів закладів освіти для вибору здобувачам освіти та батькам де навчатися в невеличких містах

4.6. Заходи, відповідальні виконавці та строки їх реалізації

Назва заходу	Відповідальний виконавець	Строк реалізації	Індикатор виконання
Внести зміни до статті 58 Закону України «Про повну загальну середню освіту» Внести зміни до статті 78 Закону України «Про освіту» Виключити норми про фінансування приватних ЗЗСО	МОН	Протягом 2025 року	Внесено зміни
Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами»	МОН	Протягом 2025 року	Внесено зміни
Внести зміни до Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 6	МОН	Протягом 2025 року	Внесено зміни

IV. Порівняння варіантів

Критерії порівняння	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3А	Варіант 3Б	Варіант 4
Вплив на витрати та надходження бюджету	відсутні (сталий)	Додаткові витрати освітньої субвенції 240,8 млн грн	Економія освітньої субвенції 257 млн грн	Економія освітньої субвенції 257 млн грн	Орієнтовна економія освітньої субвенції 963,4 млн грн (саме ця сума наразі йде на фінансування приватних ЗЗСО за рахунок коштів освітньої субвенції)
Сильні сторони	Поступове підвищення ефективності використання освітньої субвенції	Збільшення обсягу фінансування сприятиме розвитку приватних ЗЗСО та наданню якісних освітніх послуг.	1) Спрощення процедури отримання освітньої субвенції, дебюрократизація, спрощення роботи для ОДА і КМДА	1) Спрощення процедури отримання освітньої субвенції, дебюрократизація, спрощення роботи для ОДА і КМДА	Економія освітньої субвенції в Державному бюджету в умовах воєнного стану

			2) Спрощення розрахунку освітньої субвенції, отриманий розмір освітньої субвенції є зрозумілим	2) Спрощення розрахунку освітньої субвенції; отриманий розмір освітньої субвенції є зрозумілим 3) Визначена сума освітньої субвенції для приватного ЗЗСО протягом року 4) Пришвидшення процедури отримання коштів з державного бюджету до приватних ЗЗСО	
Слабкі сторони	1) Процедура отримання освітньої субвенції не змінюється;	1) Процедура отримання освітньої субвенції не змінюється; 2) Розрахунок освітньої субвенції	1) Фінансування на одного учня приватного ЗЗСО коливатиметься; 2) Відсутність дозволу Мінфіна	1) Залишається коливання фінансування на одного учня приватного ЗЗСО	1) Порушення норм Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну

	2) Розрахунок освітньої субвенції залишається незрозумілим; 3) Сума освітньої субвенції для приватного ЗЗСО кожного місяця змінюється; 4) Несправедливий розподіл між областями та районами м. Києва	залишається незрозумілим; 3) Сума освітньої субвенції для приватного ЗЗСО кожного місяця змінюється; 4) Несправедливий розподіл між областями та районами м. Києва 5) Додаткове навантаження на Державний бюджет в умовах воєнного стану	на використання резерву освітньої субвенції.	2) Внесення значних зміни в нормативні акти	середню освіту» (конкретні статті) 2) Призведе до підвищення плати за приватні ЗЗСО; 3) Проти політики МОН щодо розвитку приватних ЗЗСО
Ризики					Припинення фінансування приватних ЗЗСО може спричинити відтік учнів до комунальних

					шкіл, де витрати на них з освітньої субвенції є мінімум на 20% вищими. А також збільшаться витрати з місцевого бюджету на утримання комунальних ЗЗСО, які не можливо оцінити
Інші					

Пропозиції робочої групи щодо оптимального варіанта для досягнення цілі огляду

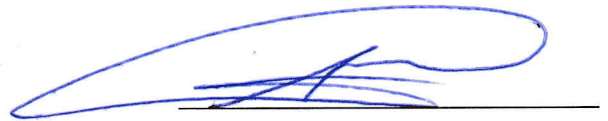
За результатами проведення огляду витрат державного бюджету в частині повної загальної середньої освіти (на оплату праці педагогічних працівників у приватних закладах загальної середньої освіти) членами робочої групи вирішено визначити Варіант 3Б (спрощення механізму фінансування приватних ЗЗСО та запровадження механізму фінансування безпосередньо приватного ЗЗСО за рахунок освітньої субвенції) як пріоритетний.

V. Окремі позиції членів робочої групи

Відсутні

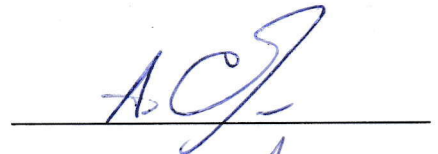
Голова робочої групи:

Андрій СТАШКІВ

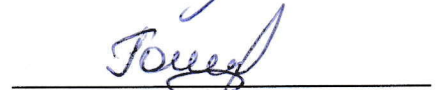

Члени робочої групи:

Анастасія СОФІЄНКО

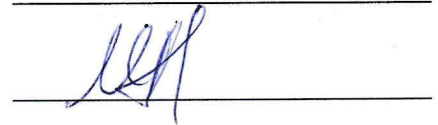
Світлана ГАНИШНЮК

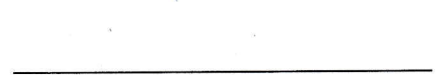
Андрій БОНДАРЕНКО

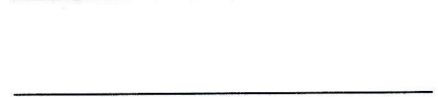
Андрій МАРЧЕНКО

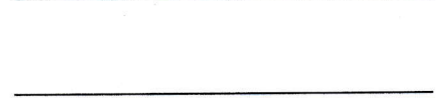
Анна МОРЕНКО

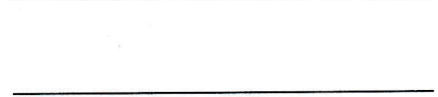
Ігор ОСТРОВСЬКИЙ

Катерина ПОЗДЄЄВА

Костянтин ГАВРИЛОВ

Леся ІВАНИЩУК

Людмила БОРИСЕНКО

Олена ІСАЄВА

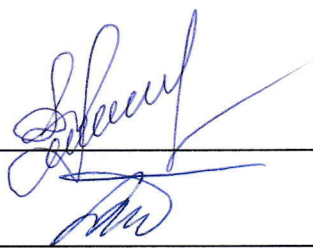
Олена МОВЧУН

Олег ФАСОЛЯ

Ольга ЛОЗОВА

Ян ГЕРЧИНСЬКИЙ

_____ 2025 року

_____
_____
_____
_____
_____
_____